

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku M. P. i Z. P.
przy uczestnictwie [...], K. S., E. S., [...]
o ustanowienie drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 kwietnia 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców oraz skargi kasacyjnej uczestników K.
S. i E. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 3 czerwca 2014 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej wnioskodawców do rozpoznania,**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej uczestników K. S. i E.S. do rozpoznania,**
- 3. stwierdza, że uczestnicy koszty związane z ich udziałem w postępowaniu kasacyjnym ponoszą we własnym zakresie.**

UZASADNIENIE

W sprawie o ustanowienie drogi koniecznej, Sąd Okręgowy w K., z apelacji uczestników postępowania K. S. i E. S., zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 lipca 2012 r. w części dotyczącej przebiegu drogi koniecznej i przesyła

mediów przez ustanowienie tej drogi według przebiegu określonego jako wariant I w projekcie sporządzonym przez biegłego geodetę J. H., zamiast według przebiegu określonego także jako wariant III i zmienił odpowiednio postanowienie w części dotyczącej wynagrodzenia za ustanowienie służebności, oddalił w pozostałej części obie apelacje i orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Skargi kasacyjne od postanowienia Sądu Okręgowego wniosli zarówno wnioskodawcy jak i uczestnicy K. S. i E. S..

Wnioskodawcy jako przesłankę przyjęcia ich skargi kasacyjnej do rozpoznania powołali przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., to jest występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (tę przesłankę ujęli w trzy zagadnienia) oraz oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Uczestnicy powołali przesłankę z pkt 1 art. 398⁹ § 1 k.p.c. i wskazali, że w sprawie występują trzy zagadnienia prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uwzględniając szczególny charakter skargi kasacyjnej, która nie otwiera stronie kolejnej instancji dla rozstrzygnięcia sprawy, ale jest determinowana pozycją ustrojową Sądu Najwyższego, Sąd Najwyższy przyjmuje sprawę do rozpoznania z uwagi na takie zagadnienie prawne, które nie tylko rzeczywiście w sprawie występuje, ale które ma znaczenie dla rozwoju prawa lub ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04). Stąd też powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga przede wszystkim jego sformułowania, a ponadto przedstawienia argumentacji jurystycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych i istotności zagadnienia z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien wykazać, że rozstrzygnięcie tego zagadnienia będzie miało ważne znaczenie dla praktyki sądowej oraz dla rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r. II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r. I CSK 326/07, niepubl. oraz z dnia 26 września 2005 r. II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Wymogów tych nie spełniają zagadnienia przedstawione w szczególności w skardze kasacyjnej uczestników. Ich redakcja nie pozwala uznać ich za zagadnienia prawne, są one jedynie, ujętym w formę pytającą, wyrazem stanowiska skarżących o wadliwość zaskarżonego postanowienia, skarga kasacyjna nie zawiera przy tym żadnej argumentacji jurydycznej, która wskazywałaby, że chodzi tu rzeczywiście o zagadnienia prawne w rozumieniu wyżej przedstawionym.

Skarga kasacyjna wnioskodawców przedstawiając zagadnienia prawne jednocześnie w tym samym aspekcie formułuje zarzut oczywistej zasadności skargi. Jeżeli w sprawie występuje zagadnienie prawne to jednocześnie sprawa nie może być w sposób tak rudymenatarny wadliwie osądzona, aby można było skutecznie powołać przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Owa logiczna sprzeczność przedstawionych w skardze przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c. już z tej przyczyny nakazuje poddać w wątpliwość ich rzeczywiste w sprawie występowanie. Podkreślić przy tym należy, że oczywista zasadność skargi to stan sprawy wskazujący, że zaskarżone orzeczenie zapadło z rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad prawa, widocznym już tylko przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i dłuższych badań lub dociekań. Chodzi, więc o szczególne, kwalifikowane wypadki naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 197/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie ma podstaw do przyjęcia, że taka sytuacja miała miejsce w sprawie niniejszej.

Badając zaś sformułowane przez skarżących zagadnienia prawne stwierdzić należy, że w płaszczyźnie przesłanek determinujących ustanowienie drogi koniecznej, do sądu orzekającego, w zależności od okoliczności faktycznych sprawy, należy ważyć tak potrzeb nieruchomości władnącej jak i nieruchomości obciążonej, stąd w zapytaniu ujętym jako pierwsze nie można dopatrzeć się wątpliwości natury prawnej. Wątpliwości ujęte jako druga i trzecia (wątpliwość trzecia „pochłania” drugą) o tyle nie mogą być traktowane jako istotne zagadnienie prawne ponieważ służebność drogi koniecznej jest ustanawiana dla zapewnienia nieruchomości władnącej dostępu do drogi publicznej a nie dla doprowadzenia szlaku służebności do bramy wjazdowej na tę nieruchomość. Wygodne poruszanie się po nieruchomości władnącej nie jest przesłanką ustanowienia drogi koniecznej.

Utrudnienie w dostępie do szamba, o ile takie występuje, niewątpliwie potraktować należy jako chwilowe skoro skarżący domagali się dostępu do sieci (również) kanalizacyjnej i z sentencji postanowienia wynika, że dostęp taki został im prawnie zagwarantowany.

Zważywszy na powyższe, należało odmówić przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).